

Utlåtande Rotel I, Rotel X (Dnr KS 2021/352)

Införskaffande av operatörs-ID för drönare m.m.

Hemställan från kulturnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Staden ska skaffa sig ett operatörs-ID för flygning med drönare.
2. Kommunstyrelsen ska upprätta en organisation och riktlinjer avseende stadens verksamhet med drönare.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören får i uppdrag att underteckna och inge registrering av staden som drönaroperatör i operatörsregistret till Transportstyrelsen.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr och Jonas Naddebo anför följande.

Ärendet

För att stadens verksamheter ska kunna flyga med drönare krävs sedan den 1 januari 2021 att staden registrerar sig som drönaroperatör hos Transportstyrelsen och får ett s.k. operatörs-ID. Enligt de nya reglerna måste det vid all flygning med drönare finnas en ansvarig operatör, en s.k. drönaroperatör. Operatören ansvarar för hur drönaren används, bland annat för att flygningen genomförs på ett säkert sätt, att den planerade flygningen inte utgör en risk för andra luftfartyg, människor, djur, miljö eller egendom samt att fjärrpiloten som utför flygningen har rätt kompetens. Det kan endast finnas en drönaroperatör per juridisk person och då staden såsom registrerad drönaroperatör ansvarar för alla drönare inom stadens verksamheter behövs att

staden som helhet införskaffar sig ett operatörs-ID samt upprättar riktlinjer för stadens drönarverksamhet. Kulturnämnden, som äger en drönare, har hemställt om att staden ska skaffa sig ett operatörs-ID.

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att flera verksamheter inom staden har behov av att kunna använda sig av drönare och ser därför positivt på att staden skaffar sig ett operatörs-ID. Därtill betonas vikten av kommunstyrelsen upprättar en organisation och riktlinjer om vem som kan få använda sig av drönare i sina respektive verksamheter.

Våra synpunkter

Staden använder sig av drönare som en viktig teknikresurs inom olika verksamheter. Bland annat kulturskolans filmundervisning samt stadsbyggnadsnämnden för uppdatering av kartor, mätning och fotografering. För att verksamheterna ska kunna fortsätta krävs sedan den 1 januari 2021 att staden registrerar sig som drönaroperatör hos Transportstyrelsen. Vi ser därför positivt på att staden som skaffar sig ett operatörs-ID för flygning av drönare.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Staden ska skaffa sig ett operatörs-ID för flygning med drönare.
2. Kommunstyrelsen ska upprätta en organisation och riktlinjer avseende stadens verksamhet med drönare.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören får i uppdrag att underteckna och inge registrering av staden som drönaroperatör i operatörsregistret till Transportstyrelsen.

Stockholm den 5 maj 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jonas Naddebo

Hans Altsjö

Remissammanställning

Ärendet

För att stadens verksamheter ska kunna flyga med drönare krävs sedan den 1 januari 2021 att staden registrerar sig som drönaroperatör hos Transportstyrelsen och får ett s.k. operatörs-ID. Enligt de nya reglerna måste det vid all flygning med drönare finnas en ansvarig operatör, en s.k. drönaroperatör. Den som flyger drönaren är en s.k. fjärrpilot. Operatören ansvarar för hur drönaren används, bl.a. för att flygningen genomförs på ett säkert sätt, att den planerade flygningen inte utgör en risk för andra luftfartyg, människor, djur, miljö eller egendom samt att fjärrpiloten som utför flygningen har rätt kompetens. Operatören ska registrera sig hos Transportstyrelsen och kan vara antingen en person, en organisation, t.ex. en kommun, eller ett företag. Det kan endast finnas en drönaroperatör per juridisk person. Vid registrering tilldelas operatören ett specifikt operatörsnummer, ett så kallat operatörs-ID. En operatör kan ansvara för flera drönare och fjärrpiloter. Då staden såsom registrerad drönaroperatör ansvarar för alla drönare och fjärrpiloter inom stadens verksamheter behövs att en organisation för stadens drönarverksamhet etableras samt riktlinjer för stadens drönarverksamhet tas fram. Kulturnämnden, som äger en drönare, har därför hemställt om att staden ska skaffa sig ett operatörs-ID för att möjliggöra flygning med drönare.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2021 följande.

1. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att staden införskaffar operatörs-ID för drönare.
2. Kulturnämnden beslutar för egen del att, under förutsättning att staden införskaffar ett operatörs-ID, godkänna att kulturförvaltningen får använda sig av drönare i sin verksamhet.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

För att underlätta utvecklingen av drönare och samtidigt behålla den höga säkerheten i takt med att trafiken ökar, gäller nya regler för drönare från och med den 1 januari

2021. Reglerna är gemensamma inom hela EU och gäller inte drönare som flyger inomhus.

Vid all flygning med drönare måste det finnas en ansvarig operatör, en så kallad drönaroperatör. Operatören ansvarar för att flygningen genomförs på ett säkert sätt och att fjärrpiloten som utför flygningen har rätt kompetens.

Operatören ska registrera sig hos Transportstyrelsen och kan vara antingen en person, ett företag eller en organisation. Vid registrering tilldelas operatören ett specifikt operatörsnummer, ett så kallat operatörs-ID, och drönare som kräver operatörsregistrering ska alltid vara märkta och programmerade med operatörs-ID när detta är möjligt. En operatör kan ansvara för flera drönare och fjärrpiloter.

För att få flyga drönare krävs det att fjärrpiloten har ett giltigt behörighetsbevis, så kallat drönarkort. Beviset får man genom att utbilda sig och genomföra ett teoriprov.

Det är endast möjligt att ha en operatör registrerad per organisationsnummer. Sveriges kommuner och regioner (SKR) anför i sina råd till kommuner som planerar att registrera sig som operatör att det är viktigt att planera hur användningen av drönare ska se ut inom hela organisationen, då operatören (en utsedd tjänsteperson) har ansvar för att användning av drönare i all verksamhet följer regelverket. Drönaroperatören kan utse fjärrpiloter och ansvarar därvid för att fjärrpiloterna har rätt kompetens för flygning med stadens drönare.

Användning av drönare i Kulturskolans verksamhet

Kulturskolan Stockholm äger en drönare och har innan de nya reglerna trädde i kraft använt den i pedagogiska aktiviteter. Rutiner finns gällande drönarkort för personal och användning av drönare. Certifiering av ytterligare personal och inköp av fler drönare ses som en viktig del i utvecklingen av ämnet film, som är en del av Kulturskolans utbud.

Drönaren är en viktig teknisk resurs i filmproduktioner. Inte bara för vackra vybilder från hög höjd utan även för tekniska lösningar på låg höjd där drönaren ibland kan ersätta annan stor och dyr utrustning som kranar samt räls- och vajersystem. Den möjliggör även olika bilder som tidigare inte varit möjliga.

Sannolikt har även fler av stadens förvaltningar ett behov av att använda drönare i sina verksamheter, varför kulturförvaltningen bedömer att detta är en angelägen fråga för staden som helhet.

Kulturförvaltningens förslag

För att stadens verksamheter ska kunna operera drönare krävs sedan 1 januari 2021 att staden registrerar sig som drönaroperatör hos Transportstyrelsen och får ett s.k. operatörs-ID.

Kulturskolan Stockholm äger en drönare som bedöms som en viktig teknikresurs inom ämnet film. Detta eftersom drönare används inom de flesta typer av modern filmproduktion. Tre pedagoger på kulturskolan har tagit drönarkort och är kvalificerade fjärrpiloter.

Eftersom en organisation bara kan inneha ett operatörs-ID behöver ett sådant införskaffas för staden som helhet. Staden måste även utse en utpekad tjänsteperson/befattning som drönaroperatör. Drönaroperatören kan därefter utse fjärrpiloter och ansvarar därvid för att fjärrpiloterna har rätt kompetens för flygning med stadens drönare.

Kulturförvaltningen har efter dialog med stadsledningskontorets juridiska avdelning konstaterat att ett beslut om att införskaffa ett operatörs-ID för stadens räkning behöver fattas av kommunfullmäktige. Därför föreslår kulturförvaltningen att kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att staden införskaffar operatörs-ID för drönare. I det fall staden införskaffar ett operatörs-ID bör kulturförvaltningen ges möjlighet att använda sig av sådana i sin verksamhet.

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att flera verksamheter inom staden, såsom t.ex. verksamheter inom stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningen, har behov av att kunna använda sig av drönare i sin verksamhet. Stadsbyggnadskontoret använder bl.a. drönare för uppdatering av stadens kartor, mätning och kartering samt fotografering. Stadsledningskontoret ser därför positivt på att staden blir drönaroperatör och skaffar sig ett operatörs-ID.

I och med att staden blir registrerad drönaroperatör ansvarar staden för hur verksamheternas drönare används. Det är därför viktigt att planera hur användningen av drönare ska se ut inom hela organisationen. Om det ska finnas flera drönare inom nämndernas respektive verksamheter bör någon ha samordningsansvaret. Staden bör således upprätta en organisation och riktlinjer om vem som kan få använda sig av drönare i sina respektive verksamheter, vilken typ, hur och på vilket sätt osv. I detta kan frågor om ansvarsfördelning, försäkringar, GDPR, kamerabevakning, offentlighet- och sekretess m.m. komma att behöva behandlas. Ansvaret för att upprätta denna organisation och riktlinjerna bör ligga på kommunstyrelsen.